

מסכת עירובין פרק ב'

"פסי בראות"

מה דינו של באר? רשות היחיד כיון שהוא עמוק עשרה טפחים ורחב ארבעה.

באר הנמצא באמצע רשות הרבים, היאך ישקה אדם את צאנו בשבת? חכמים התירו לעשות מחיצה ע"י פסין כדי להשקות את הבהמות. האם ההיתר הוא לכל הבהמות בכל העולם? התירו רק בשביל בהמות עולי רגלים בארץ ישראל. מה הדין בבאר של יחיד? לר"י בן בבא אסור כי חוששים שמא יפסקו המים ולא יהיה מי שיזכיר לו שאסור, ולרבי עקיבא מותר ולא חוששים. האם יש הבדל בין באר לבור? בבאר המים לא נגמרים אף פעם, אבל בבור המים הם מי גשמים והם יכולים להיגמר במשך הקיץ. האם מצב זה מעורר איזה שהוא חשש? שאחרי שייגמר המים וכבר אסור לטלטל - עדיין ימשיך לטלטל שם מתוך הרגל. אם כך בבור תמיד אסור לעשות פסים? לפי רבי יהודה בן בבא אסור, ולפי רבי עקיבא בבור הרבים מותר כיון שיזכירו אחד לשני לא לטלטל כשאין את ההיתר.

"סוגי הפסין"

מהם פסין? לוחות עץ או חומר אחר, גבוהין עשרה טפחים ורחבין ששה טפחים (אמה). כמה סוגי פסין יש? 2, דיומדין - שני עמודין מחוברים יחד בפינה, ופשוטין - עמוד אחד ישר.

"המרחק בין הפסין"

איזה גודל יכול להיות הפתח בין הפסין? לפי רבי מאיר רוחב של שתי צמדים של שלש פרות, כל פרה רוחבה אמה וארבעה טפחים, סה"כ רוחב שש פרות = עשר אמות (כל ששה טפחים = אמה). ולפי רבי יהודה שתי צמדים של ארבע פרות, סה"כ רוחב שמונה פרות = 13 אמה ושליש. האם משערין בפרות קשורות או מותרות? קשורות כדי שלא יהיה רווח ביניהם. האם משערים ששתי הצמדים הולכים באותו כיוון? לא, אחת נכנסת ואחת יוצאת, כדי שיהיה עוד טיפה רווח ביניהם. מה עושים אם יש יותר מרוחב זה בין הפסין? מוסיפים עוד פשוטים באמצע.

"גודל השטח המוקף"

מהו השטח הכי קטן שמוותר להקיף? שפרה תוכל לעמוד ראשה ורובה בפנים ולשתות, כדי שלא יוציא בטעות מים החוצה. מהו השטח הכי גדול שיכולים להקיף? לפי חכמים כמה שרוצים, ולפי רבי יהודה עד בית סאתיים.

"דין אחרון"

מה יעשו אם הרבים הולכים דרך השטח המוקף בפסין? לפי רבי יהודה יסיטו את הילוך האנשים הצידה מסביב לשטח המוקף, ולפי חכמים זה לא מפריע לנו.

"בית סאתיים שלא הוקף לדירה"

מהו בית סאתיים? שטח שאפשר לזרוע בתוכו שני סאה של חיטים. מהו גודל השטח? שטח בגודל 100 אמה אורך ו-50 אמה רוחב, סך הכל 5000 אמה מרובעות (קוביות של אמה על אמה). אם ברצוני לרבע את השטח מה יהיה גודלו? 70 אמה ושיריים על 70 אמה ושיריים (שיריים = עוד קצת).

מה דינו של שטח בגודל עד בית סאתיים שמוקף גדר ויש בו שומירה או בית דירה? לפי כולם מותר לטלטל בו. מה דינו של שטח בגודל עד בית סאתיים מוקף גדר ויש בו בור מים או שיח ומערה? לפי רבי יהודה בן בבא אסור לטלטל בו, ולפי שאר התנאים מותר. מה דינו של בית סאתיים שמוקף גדר ואין בו אחת מכל אלו? לפי רבי יהודה בן בבא ורבי יהודה אסור לטלטל בו ולפי רבי עקיבא מותר. האם משנה צורת השטח? לפי רבי אליעזר ההיתר של רבי עקיבא הוא רק אם השטח מרובע בדיוק, ולפי רבי יוסי זה לא משנה. מה דינו של שטח יותר מבית סאתיים שמוקף גדר ואין בו כלום? גם רבי עקיבא אוסר לטלטל בו.

"שמועות רבי אלעאי"

האם יש מי שמתיר לטלטל ביותר מבית סאתיים שלא הוקף לדירה? רבי אלעאי אמר ששמע מרבי אליעזר שמוותר.

מה הדבר השני ששמע מרבי אליעזר? שאדם ששכח לערב עירובי חצירות וביטל את רשות חצירו - התכוון לבטל גם את ביתו, ולכן מותר לבני החצר להכניס ולהוציא מביתו, אבל לו עצמו אסור להכניס ולהוציא מביתו כי כשמוציא מביתו נראה שחוזר בו ולוקחו את ביתו.

ומה הדבר השלישי ששמע ממנו? שיוציאין ידי חובת מרור בירק ששמו עקרבינין.

האם מישהו נוסף שמע אותם דברים מרבי אליעזר? רבי אלעאי אמר "חיזרתי על כל תלמידיו וביקשתי לי חבר ולא מצאתי".